

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-5071/2025-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Blaženki Butigan Matić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja MARIA MAČEČEVIĆA, Hermanova 9 A, Zagreb, OIB: 68182640966, zastupan po punomoćniku Borisu Jugu, odvjetniku u Zagrebu protiv tuženika HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, zastupan po punomoćnici Andreji Šeša, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 17. travnja 2026., u prisutnosti tužitelja osobno, zamjenika punomoćnika tužitelja Ivona Sumića, odvjetničkog vježbenika i punomoćnice tuženika Andreje Šeša, odvjetnice, dana 18. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba čl. 6. Ugovora o kreditu broj: 209678 zaključenog između tužitelja i tuženika dana 10.07.2008.g., u dijelu kojim je ugovorena za tužitelja obveza plaćanja jednokratne naknade u visini 1,35% od iznosa kredita neposredno prije isplate kredita.

II. Nalaže se tuženiku, HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Jurišićeva 4, Zagreb, OIB: 87939104217, da tužitelju MARIU MAČEČEVIĆU, Hermanova 9 A, Zagreb, OIB: 68182640966, isplati iznos od 180,25 EUR uvećano za zakonske zatezne kamate tekuće od dana 01.06.2025.g. do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, kao i na ime uglavničenih zakonskih zateznih kamata iznos od 307,50 EUR, a sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217 da naknadi tužitelju MARIU MAČEČEVIĆU, Hermanova 9 A, Zagreb, OIB: 68182640966 troškove parničnog postupka od 428,08 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 18. lipnja 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku 15 dana.

IV. Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi kako je tužitelj je dana 10.07.2008.g. sklopio sa tuženikom Ugovor o kreditu broj: 209678, kojim je tuženik tužitelju odobrio kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 22.836,73 CHF obračunatom prema srednjem tečaju HNB-a za devize važećem na dan isplate kredita (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu). U članku 6. predmetnog Ugovora o kreditu ugovorena je za tužitelja obveza plaćanja jednokratne naknade u visini 1,35% od iznosa kredita neposredno prije isplate kredita (tzv. ulazna naknada). Navedene odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojima je ugovorena obveza plaćanja ulazne naknade su ništetne kako se dalje objašnjava, što ima za posljedicu primjenu predmetnog Ugovora o kreditu oslobođenog učinaka navedene odredbe. Tuženik je tužitelju dana 08.07.2008.g. prilikom isplate ugovorenog iznosa kredita obračunao i naplatio naknadu u visini od 1,25% od iznosa kredita, odnosno u iznosu od 164,77 EUR (tzv. ulazna naknada). Tužitelj ističe da je naplata predmetne naknade vidljiva iz potvrde o naplati iste izdane od strane tuženika. Člankom 6. Ugovora o kreditu ugovorena je za tužitelja obveza plaćanja jednokratne naknade u visini 1,35% od iznosa kredita neposredno prije isplate kredita. Tužitelj ističe da je predmetna odredba čl. 6. nepoštena jer je riječ o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja protivno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača (čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača, NN 96/2003), što ima za posljedicu ništetnost predmetne odredbe (čl. 87. ZZP/03). Tužitelj najprije ističe kako mu je prilikom sklapanja kreditnog odnosa tuženik ponudio tipski, unaprijed formulirani obrazac Ugovora o kreditu, kako je i uobičajeno u bankarskoj praksi potrošačkog kreditiranja, te je stoga nedvojbeno da se temeljem čl. 81. st. 2. ZZP/03 predmetna odredba čl. 6. Ugovora ima smatrati onom odredbom o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, slijedom čega je ispunjen preduvjet da se ipituje poštenost predmetne odredbe. Nadalje, u odnosu na poštenost predmetne odredbe tužitelj ističe da ista protivno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, obzirom je ugovorena bez ikakvog pokrića u stvarnim izdacima i troškovima koje tuženik navodno ima prilikom isplate kredita. Naime, tužitelj ističe da mu tuženik prilikom sklapanja Ugovora, a i naknadno tijekom otplate kredita, uopće nije jasno i nedvosmisleno predočio strukturu navodnih troškova po pojedinim stavkama, kao i visinu troškova po pojedinim stavkama, a koji troškovi tuženiku navodno nastaju prilikom isplate kredita, pa da bi takvi troškovi opravdavali naplaćivanje naknade od Korisnika kredita. Tužitelj navedeno nije predočio tuženiku očito iz razloga što posebnih i izvanrednih troškova prilikom isplate kredita tuženik niti nema, već je samo paušalno odredio da je Korisnik kredita dužan platiti naknadu u visini 1,35% od odobrenog kredita, bez navođenja bilo kakvih parametara i informacija o tome zašto je određen baš taj postotak, u čemu se temelji takva visina naknade i koja je svrha iste. Tužitelj ističe da uslijed takvog postupanja tuženika uopće nije imao mogućnost da na temelju određenih parametara i konkretnih podataka predoči otegotnost i opravdanost obveze koju mu je tuženik nametnuo nepoštenom odredbom čl. 6. Ugovora, niti je stoga bio u mogućnosti da donese cjelovitu i informiranu odluku o svim aspektima kreditnog odnosa s tuženikom. Stoga je jasno da je tuženik prilikom sklapanja Ugovora o kreditu iskoristio svoju poziciju nesumnjivo jače ugovorne strane u kreditnom odnosu, te potrebu tužitelja za angažiranjem sredstava putem kreditnog odnosa radi zadovoljavanja osnovnih životnih potreba, konkretnije radi kupnje motornog vozila, te je u takvim okolnostima tužitelju putem tipskog ugovora

nametnuo nepoštenu odredbu o plaćanju ulazne naknade prilikom isplate kredita, koja naknada nama pokriće u poslovnim izdacima tuženika, pa u konačnici protivno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Nadalje, tužitelj ističe da je predmetna odredba ništetna i s aspekta čl. 270. Zakona o obveznim odnosima, obzirom je, kako je prethodno opisano, za tužitelja kao ugovornu stranu koja se obvezala na plaćanja sporne naknade, ista obveza bila potpuno neodređena i neodrediva. Predmetnom odredbom tuženik je obvezao tužitelja na plaćanje naknade za obradu kredita, bez da mu je prethodno, a niti naknadno jasno i nedvosmisleno predočio strukturu navedenih troškova, od čega se isti sastoje, u kojem postotku tuženi tereti tužitelja odnosno zbog čega upravo taj postotak, u kojem periodu i konačnom iznosu, što navedenu obvezu tužitelja kao potrošača čini u potpunosti neodređenom i neodredivom, posljedično i nepoštenom i ništetnom, sukladno odredbi čl. 270. Zakona o obveznim odnosima. O tome da se u slučaju ugovornih odredbi kojima je određena obveza Korisnika kredita na plaćanje naknade prilikom isplate kredita, radi o nepoštenim i stoga ništetnim ugovornim odredbama, izjasnila se i potvrdila recentna sudska praksa Vrhovnog suda RH: Tako Vrhovni sud RH u odluci broj: Rev-226/2024 od 09.10.2024.g. navodi: „Vijeće revizijskog suda prihvata utvrđenje i zaključak drugostupanjskog suda da se, u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZZP, o spornoj odredbi ugovora o kreditu koja se odnosi na obvezu plaćanja naknade za obradu i odobravanje kredita, nije pojedinačno pregovaralo te da nije jasno i nedvosmisleno tužitelju kao potrošaču prezentirano koji su to troškovi tuženici nastali.“ „Iz utvrđenja sudova proizlazi da je tužitelj informiran o obvezi plaćanja predmetne naknade ali nije bila informirana o razlozima koji opravdavaju plaćanje te naknade (koje usluge i koji troškovi tu ulaze i u kojoj visini svaki od njih), niti bi mu bez takve ugovorne odredbe kredit bio odobren i tome se nije pregovaralo, što upućuje na zaključak da je tužitelj prije sklapanja ugovora o kreditu imao informaciju o obvezi plaćanja predmetne naknade, da je mogao zaključiti o njenoj visini (jer je određena u postotku od iznosa kredita i u minimalnom iznosu), ali ne i njenoj krajnjoj svrsi, te je spornu odredbu tuženica unaprijed pripremila kao dio standardnog obrasca ugovora.“ „Imajući u vidu da je tužitelj kao potrošač pri sklapanju ugovora bio ograničen uvjetima iz ponude banke, kao i ostale ugovorne odredbe (pa i o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, za koje je utvrđeno da su nepoštene i time ništetne), može se zaključiti da tuženica nije postupala u dobroj vjeri i da tužitelj kao potrošač nije imao objektivne mogućnosti niti za pregovaranje oko sporne odredbe o naknadi za obradu i odobravanje kredita, niti oko njenog ne/prihvatanja, što je sve prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, kako su to pravilno zaključili nižestupanjski sudovi (u tom smislu i Rev-673/2023-3 od 13. veljače 2024., Rev-1051/2023-2 od 3. travnja 2024. i Rev-715/2024 od 22. svibnja 2024.)“ „23. Nadalje, treba navesti da okolnost da je potrošač obaviješten o obvezi plaćanju naknade za obradu kredita i iznosu iste, ne znači samo po sebi da mu je odredba razumljiva niti da je u dovoljnoj mjeri obaviješten o učincima ugovaranja iste. To posebno kad se ima u vidu da je sporna ugovorna odredba sastavni dio standardnog ugovora koji je unaprijed pripremila tuženica i kad tužitelj na sadržaj sporne odredbe nije mogao utjecati niti o istoj pojedinačno pregovarati...“ „U konkretnom slučaju, sudovi su, pošavši od toga da je tuženica u potrošačkom ugovoru o kreditu koristila unaprijed pripremljenu standardnu, tipsku ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, pri čemu nije tužitelju prezentirala o čemu se taj trošak sastoji, utvrdili da je tuženica, koja je takvu odredbu

nametnula tužitelju kao potrošaču, uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja.“ Vrhovni sud RH u odluci broj: Rev-673/2023 od 13.02.2024.g. navodi: „Nižestupanjski sud je imao u vidu sve navedene, pravno relevantne, okolnosti iz odredbi čl. 81., 83. i 85. ZZZP, slijedom kojih je pravilnom primjenom materijalnog prava zaključio da je sporna odredba čl. 10. Ugovora o kreditu u smislu odredbe čl. 87. ZZZP nepoštena i time, ništetna.“ „To stoga jer se o odredbi o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita nije pojedinačno pregovaralo, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade), posebice imajući u vidu da su i neke druge ugovorne odredbe nepoštena, te da tužitelju nije razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga (u smislu koji su to konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita.“ Vrhovni sud RH u odluci broj: Rev-1035/2024 od 06.11.2024.g. navodi: „Imajući u vidu da je tužitelj kao potrošač pri sklapanju ugovora bio ograničen uvjetima iz ponude banke...može se zaključiti da tuženik nije postupao u dobroj vjeri i da tužitelj kao potrošač nije imao objektivne mogućnosti niti za pregovaranje oko sporne odredbe o naknadi za obradu i odobravanje kredita, niti oko njenog ne/prihvatanja, što je sve prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, kako su to pravilno zaključili nižestupanjski sudovi.“ Pored glavničkog iznosa jednokratne naknade koja je tužitelju naplaćena prilikom isplate kredita, tužitelj u posebnoj točki (točka 3. tužbenog zahtjeva), kao jedan glavnički iznos potražuje i iznos zakonskih zateznih kamata sa tijekom od dana 12.07.2007.g. (dan plaćanja naknade) do dana 31.05.2025. Zakonske zatezne kamate obračunate na iznos jednokratne naknade od dana 12.07.2007. do dana 31.05.2025. iznose 307,57 EUR te tužitelj obračun istih prilaže uz tužbu. Tužitelj dakako na glavnički iznos od 180,25 EUR potražuje zakonske zatezne kamate od dana 01.06.2025.g. (prvi dan nakon obračuna kamata) pa do isplate jer navedeni tijek kamata nije uglavničen. Ukoliko će tuženik osporavati visinu tužbenog zahtjeva, a kako bi se točno utvrdio iznos naknade koju je tuženik naplatio od tužitelja prilikom isplate kredita, kao i iznos uglavničenih zakonskih zateznih kamata na istu, tužitelj opreza radi predlaže da se provede financijsko-knjigovodstveno vještačenje. Slijedom svega navedenog, a prema zahtjevu iz tužbe tužitelj potražuje isplatu iznosa od 180,25 EUR sa zateznom kamatom od 01.06.2025. do isplate, iznos uglavničene zatezne kamate od 307,50 EUR, kao i parnični trošak sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate uz prethodno utvrđenje ništetnom točke 6. Ugovora kojom je određeno: „Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: jednokratno 1,35% od iznosa kredita,

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe kako se protivi se tužbi i tužbenom zahtjevu, osporava osnov, poriče navode tužbe u dijelu u kojem su isti protivni s onim što će dalje biti navedeno u odgovoru na tužbu, ističe prigovor zastare, prigovara vrijednosti predmeta spora kao previsoko naznačenoj te predlaže da se tužbeni zahtjev u cijelosti odbije kao neosnovan uz osudu tužitelja na podmirenje troškova postupka. . U odnosu označenu visinu vrijednosti predmeta spora Uvodno, tuženik u smislu članka 40. stavka 3. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 – u daljnjem tekstu: ZPP) prigovara naznačenoj vrijednosti predmeta spora koju je tužitelj naznačio u tužbi. Tužitelj predmetnom

tužbom traži utvrđenje ništetnosti dijela odredbe članka 6. Ugovora o kreditu br.: 209678. Naknada predviđena tim člankom, iznosi 180,25 EUR. Iz tog razloga je vrijednost predmeta spora kako ga je tužitelj naznačio u tužbi, u iznosu od 1.687,75 EUR, očito suviše visoko naznačena. Naime, deklaratorni zahtjev istaknut uz tužbeni zahtjev na činidbu treba poslužiti samo za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva na činidbu i ne uzima se u obzir pri utvrđivanju vrijednosti predmeta spora. Vrijednost predmeta spora određuje se samo prema vrijednosti tužbenog zahtjeva na činidbu. Prednje je i stav VSRH izražen u presudi Rev 688/2000-2 od 07.01.2004. godine kao i rješenju VSRH Rev 374/2013 od 6. prosinca 2017. godine. Neophodnost i dužnost individualizacije osobe potrošača, njegovih potrošačkih svojstava i namjene sklopljenog kredita, kao i utvrđenje njegovih saznanja i informiranosti prilikom sklapanja kredita, okolnosti su čije utvrđivanje nužno prethodi pružanju zaštite po osnovi potrošačkog prava, a koje je u konkretnom slučaju nemoguće ostvariti. Iz dokumentacije koja prileži tužbi vidljivo je kako je Ugovor o kreditu sklopila fizička osoba. Međutim, nije moguće utvrditi je li ta ista fizička osoba imala potrošačko svojstvo, 3 odnosno je li Ugovor o kreditu sklopila u potrošačke svrhe, odnosno je li imala posebna znanja i informacije uslijed kojih ju se ne bi moglo okvalificirati upravo kao „prosječnog potrošača“ kojima jedino i pripada zaštita temeljem Zakona o zaštiti potrošača (dalje u tekstu: ZZZP-a). Dakle, prije svega utvrditi je li uopće riječ o potrošaču, a onda je li riječ u potrošaču koji je prosječan odnosno je li isti razumio ugovor koji je svojevrijedno potpisao. Nije pravno osnovano niti životno logično da se, primjera radi, osoba s visokom stručnom spremom, npr. diplomirani ekonomist ili pravnik, odnosno pojedinac koji je prethodno koristio usluge iz bankarskog ili financijskog sektora kao što su štednje, drugi krediti, ulaganja i slično, poziva da mu odredbe o ulaznoj naknadi nisu bile razumljive. Takav hipotetski potrošač, iako sklapa ugovor za svrhu koja je izvan njegove profesionalne djelatnosti (potrošački ugovor), nije zato lišen životnog znanja i iskustva, kao ni cjelokupnog znanja i iskustva koje je stekao radeći u svojoj struci. Neophodnost i dužnost individualizacije osobe potrošača, njegovih potrošačkih svojstava i namjene sklopljenog kredita, kao i utvrđenje njegovih saznanja i informiranosti prilikom sklapanja kredita, okolnosti su čije utvrđivanje nužno prethodi pružanju zaštite po osnovi potrošačkog prava, a koje je u konkretnom slučaju nemoguće ostvariti. Upravo je postojanje svijesti o uvjetima i parametrima Ugovora ključno za ocjenu prava na zaštitu temeljem potrošačkog prava, te se bez utvrđenja (ne)postojanja takve svijesti zaštita ne bi mogla pružiti osobi koja ne zadovoljava niti jedan kriterij za dobivanje potrošačke zaštite. Tuženik ističe i prigovor zastare potraživanja, naime kod instituta stjecanja bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla, sukladno odredbi čl. 225 ZOO-a. Stoga, i obveza vraćanja dospijeva u trenutku nastupa ništetnosti, odnosno od samog sklapanja posla, a od tada počinje teći zastara. Tako se i u presudi VSRH Rev x 183/2011-2 navodi sljedeće: „Nižestupanjski sudovi smatraju da zastarijevanje potraživanja primljenog temeljem ništavog ugovora počinje teći u smislu odredbe čl. 361. st. 1. ZOO od dana kada je postala pravomoćna odluka suda kojim je ugovor utvrđen ništavim. Takvo pravno shvaćanje suprotno je usvojenom pravnom shvaćanju ovoga suda u svezi primjene odredbe čl. 103. st. 1. u svezi čl. 104. st. 1. ZOO kada dospijeva potraživanje primljenog temeljem ništavog ugovora, odnosno kada počinje teći zastara na takvo potraživanje. Prema prihvaćenoj praksi ovoga suda, a suprotno stajalištu nižestupanjskih sudova, kod zahtjeva za vraćanje primljenog temeljem ništavog pravnog posla rok zastare potraživanja je pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO. a zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ništavog pravnog posla što u konkretnom slučaju znači 30. lipnja 1993. Obzirom da je tužitelj

tužbu podnio tek 2001. osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO od sklapanja spornog ugovora i kada se u smislu odredbe čl. 361. st. 1. ZOO uzima da je zastarijevanje počelo teći.“ Dosljednom primjenom ovog shvaćanja, a uzevši u obzir da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen 10.07.2007., potraživanja iz tužbe neminovno su obuhvaćena zastarom, budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja Ugovora o kreditu. Čak i recentna presuda Visokog trgovačkog suda, posl.br.: PŽ-2637/2023 od 9. travnja 2024. godine i koja se može analogijom primijeniti na ovaj spor kaže kako: „...stranka koja je dio svoje imovine predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru, ukoliko želi restitucijskim zahtjevom potraživati povrat te imovine, mora u općem zastarnom roku a) postaviti kondemnatorni tužbeni zahtjev za povratom te imovine ili b) u tom roku podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti ugovora/pojedine ugovorne odredbe kako bi u smislu čl. 241. Zakona o obveznim odnosima tom tužbom prekinula tijek zastarivanja svog potraživanja iz članka 323. stavka 1. tog Zakona.“ „Jednako tako, kada bi stranka koja je nešto predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru tužbenim zahtjevom podnesenim sudu na primjer, 50 godina nakon prestanka ugovora ispunjenjem obveze, zatražila utvrđenje ništetnosti ugovora te ishodila pravomoćnu sudsku odluku (kojom bi bila utvrđena ništetnost), ona bi u daljnjem roku od pet godina kondemnatornim tužbenim zahtjevom mogla zatražiti povrat onoga što je dala po tom ugovoru. Time bi se dezavuirala sama svrha instituta zastare restitucijskog potraživanja jer zastara tog potraživanja de facto (gotovo) nikada ne bi nastupila, a što je protivno i pravnoj sigurnosti jer bi dužnik uvijek bio u neizvjesnosti upravo zbog vjerovnikova prava da vječno potražuje povrat po članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima.“ Dakle, pravo na sudsku zaštitu ne može biti vremenski neograničeno. Vjerovnik koji kroz dulje vremensko razdoblje ne zatraži putem suda od dužnika da ispuni svoju obvezu, gubi tu mogućnost. Davanje prava vjerovniku da nakon proteka zakonom određenog vremena, odnosno nakon isteka zastarnog roka, ostvaruje svoje pravo putem suda ne postiže se pravna sigurnost. Kako je naveo ESLJP u predmetu Sanofi Pasteur protiv Francuske, osim što se mora voditi računa o izbjegavanju pretjeranog formalizma, prilikom primjene pravila o početku tijeka zastare potrebno je ujedno izbjegavati pretjeranu fleksibilnost koja će pravila o početku tijeka zastare učiniti besmislenima. Pretjerana fleksibilnost u primjeni pravila o početku tijeka zastare, koja dovodi do toga da određeno pravo može perzistirati unedogled, bez određenog roka zastare, predstavlja, po mišljenju ESLJP, ozbiljnu opasnost pravnoj sigurnosti te je time protivna članku 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje u tekstu: EKLJP). Primjenjujući ove kriterije ESLJP-a na Pravno shvaćanje koje je po pitanju tijeka zastare, unatoč dugogodišnjoj dotadašnjoj suprotnoj praksi, Zauzeo VSRH, moralo bi se zaključiti da ono predstavlja ozbiljnu opasnost za pravnu sigurnost te je time protivno članku 6. EKLJP. U spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral-Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. godine, Sud Europske unije (u daljnjem tekstu: SEU) donosi odluku kako rješenje predviđeno člankom 40. stavkom 2. ZS-u, po kojem sjednica odjela suda ima ovlast prisiliti, prihvatanjem „pravnog shvaćanja“, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmjeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, nije u skladu s člankom 19. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji. Naime, pravno shvaćanje viših sudova ne bi smjelo biti obvezujuće za niže sudove u pojedinim predmetima ukoliko se isto temelji na utvrđenjima koja su protivna 5 pozitivnopravnim propisima. Pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela VSRH o tijeku zastare restitucijskih zahtjeva proizašlih iz

ništetnih pravnih poslova u izravnoj je suprotnosti sa člankom 215. stavkom 1. ZOO-a i člankom 1111. stavkom 1. ZOO-a. Člankom 215. stavkom 1. ZOO-a propisano je da zastara započinje teći prvog dana po dospelosti tražbine, a temeljem članka 1111. stavka 1. ZOO-a, dospelost stečenog bez osnove nastupa već u trenutku kada dođe do stjecanja, odnosno kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe. Shodno tome, iz navedenog zakonskog uređenja nedvosmisleno proizlazi zaključak da zastara stečenog bez osnove, pa dakle i onoga što je stečeno na temelju ništetnog ugovora, započinje teći od trenutka kada je izvršeno davanje. Stavom da zastara stečenog na temelju ništetnog ugovora započinje teći od trenutka utvrđenja ništetnosti, pravno shvaćanje u potpunosti, dakle, negira postojeće zakonsko uređenje. Slijedom navedenog nužno je da sudovi svoja stajališta i svoje odluke usklade sa važećim zakonima, a sve kako ne bi došlo do zloupotrebe prava i to u neograničenom vremenskom trajanju te nužno popratne pravne nesigurnosti. Ista stajališta izražena su i u mišljenjima danim od strane prof.dr.sc. Marka Baretića te prof. dr. sc. Aleksandre Maganić koja mišljenja se dostavljaju u prilogu ovog odgovora na tužbu. Ukoliko sud ipak ne bi ocijenio osnovanim prigovor zastare, tuženik se u nastavku, opreza radi, očituje kako slijedi. VI. Ugovorna odredba o tzv. ulaznoj naknadi ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 81. ZZP) Već samim pregledom Ugovora moguće je zaključiti kako je sporna ugovorna odredba jasna, lako uočljiva i razumljiva odredba. Navedena odredba jasno je koncipirana Ugovorom te unesena u Ugovor na lako uočljivim mjestima, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnote Ugovora. Slijedom navedenog, kako je u konkretnom slučaju sporna odredba Ugovora o kreditu za tužitelja bila jasne, lako uočljiva i razumljiva, sukladno odredbama članka 84. ZZP ocjena poštenosti ovih odredaba prema kriterijima iz članka 81. ZZP nije dopuštena. Čak i pod pretpostavkom da sud utvrdi da u konkretnom slučaju jedan od uvjeta iz članka 84. ZZP-a nije ispunjen, te da su osporavane odredbe podložne ocjeni (ne)poštenosti, tužitelj nije dokazao da je u konkretnom ugovornom odnosu tuženik prema njoj postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da je nastala značajna neravnoteža u pravima 6 na štetu tužitelja. Slijedom toga, očigledno je kako tuženik u ugovornom odnosu s tužiteljem nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, te time prouzročio neravnotežu na štetu potrošača. Da bi se određena ugovorna odredba mogla kvalificirati nepoštenom, takva odredba mora prouzročiti: - nominalnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača; - a koja neravnoteža mora biti značajna. Nadalje, sve i ako tužitelj ustraje u tvrdnji da se o odredbi nije pojedinačno pregovaralo, odnosno da tužitelj nije imao pravo glasa već je morao ili prihvatiti takve odredbe ili odustati od sklapanja ugovora, bitno je napomenuti da je člankom 3. stavcima 1. i 2. Direktive 93/13 propisano da će se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatrati nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora. Tekst Direktive Vijeća Europske unije 93/13/EEZ inkorporiran je u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo kroz odredbe Zakona o zaštiti potrošača, i to odredbu članka 4. stavka 2., kojom je propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Načelo transparentnosti koje propisuje cit. Direktiva je načelo, kako je razvijeno u praksi Suda EU, temeljem kojega u trenutku

ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacije temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. To znači da je u konkretnom slučaju potrebno uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, odnosno da je potrebno uzeti u obzir i koje informacije su pružene tužitelju u postupku pregovaranja i sklapanja ugovora te na koji način su mu pružene. Budući je tuženik definitivno prilikom sklapanja predmetnog ugovora postupao u dobroj vjeri te svojim postupanjem nije na štetu potrošača prouzročio znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, ne može se smatrati da su ispunjene nužne pretpostavke da bi se sporna odredba mogla utvrditi ništetnom. Dodatno, nije sporna odredba članka 81.st.1. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. godine kojom je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Kada govorimo o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva govorimo o naknadi koja se jednokratno isplaćuje i to u fiksnom iznosu koji je jasno i transparentno određen. Dodatno, tužitelj je potpisom predmetnog ugovora o kreditu u odredbi članka 11.3. Ugovora jasno potvrdio da mu je banka uručila otplatnu tablicu u kojoj je, između ostalog, jasno bila iskazana naknada na koju je tužitelj svjesno pristao. Uzimajući navedeno u obzir kao nesporno, životno je i pravno logično da ukoliko neka neravnoteža postoji, a kako to tvrdi tužitelj, da tada ta neravnoteža postoji u samom trenutku sklapanja ugovora, te se ne odražava kasnije kroz otplatno razdoblje. Nameće se logično pitanje – ukoliko je takva znatna neravnoteža postojala u trenutku sklapanja ugovora, bi li osoba na čiji teret postoji takva neravnoteža pristala na sklapanje ugovora? Osoba koja je usprkos navedenoj 7 odredbi sklopila ugovor, očito je procijenila da navedena odredba je u skladu s njenim mogućnostima i pravima i obvezama. Stoga, primjeni odredbe članka 81.st.1. Zakona o zaštiti potrošača nema mjesta u ovom pravnom sporu. Također, tuženik ističe kako je i u odredbi članka 59. st.1. ZZP-a navedeno kako ugovor o potrošačkom zajmu mora, između ostalog, sadržavati i odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju. Tuženik je navedenu zakonsku odredbu upravo člankom 4. Ugovora o kreditu i ispoštovao. Stoga, iz svega navedenog jasno proizlazi kako su ispunjene sve pretpostavke da se sporna odredba ima smatrati valjanom. Navedeno jasno potvrđuje i presuda Županijskog suda u Zadru, posl.br. GŽ-853/2021 od 8. prosinca 2022. godine koja izričito navodi kako je odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva jasno navedena pa nema mjesta ocjeni nepoštenosti te odredbe u smislu Direktive 93/13 i Zakona o zaštiti potrošača. Dodatno, tuženik ističe kako je sporna naknada obračunata i naplaćena sukladno objavljenim Općim uvjetima za poslovanje s građanima (dalje u tekstu: Opći uvjeti), a s kojim je Općim uvjetima tužitelj prilikom potpisa predmetnog ugovora o kreditu bio upoznat i na čiju je primjenu potpisom ugovora pristao. Pa je tako i pristao na odredbu točke 5.3. navedenih Općih uvjeta prema kojima banka u postupku obrade kreditnog zahtjeva provjerava bonitet i kreditno-garantnu sposobnost svih sudionika u kreditu, čime se jasno utvrđuju troškovi koje banke imaju prilikom obrade kredita a koji su obuhvaćeni spornom naknadom. Obzirom da je primjena Općih uvjeta ugovorena predmetnim ugovorom o kreditu a koji su Opći uvjeti bilo svakodnevno dostupni korisniku kredita u poslovnica prednika tuženika, jasno je kako je primjena Općih uvjeta valjana i zakonito ugovorena. Navedeno je i potvrdio Visoki trgovački sud RH u

odluci broj PŽ-120/2023-2 od 19. srpnja 2023. godine u kojoj odluci je utvrđeno kako je za valjanost primjene općih uvjeta ugovora jedino potrebno da se u nekoj ugovornoj odredbi pozivana Opće uvjete, što je u ovom slučaju ispunjeno. Također, tuženik dodatno ističe kako postoji i podzakonski propis kojim je ugovaranje ulazne naknade dopušteno pozitivnim propisima, a riječ je o Pravilniku o naknadama za potrošačke kredite, u kojem je odredbom članka 3. izrijekom dopušteno obračunavati i naplatiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva. Pri tome je za istaknuti kako donošenjem navedenog pravilnika nije uveden novi institut u sferi bankarskog prava, već je isključivi cilj istog bio donošenje detaljnijeg normiranja postojećeg stanja o dopuštenosti ugovaranja, a posljedično i naplaćivanja takve naknade. Povrh navedenog, sve da je i dopušteno provođenje testa poštenosti, a što tuženik osporava, tužitelj ničim ne dokazuje da bi predmetna odredba prouzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a koje pretpostavke moraju biti ispunjene da bi se odredba mogla smatrati nepoštenom. Sve navedeno potvrđuje i Sud EU u presudi C-621/17 od 3.10.2019. godine koja se analogno ima primijeniti i na ovaj postupak: 1. Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev 8 prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. 2. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlim iz ugovora.“ Tuženik na kraju osobito naglašava ono što je već nekoliko puta naveo kroz ovaj odgovor na tužbu, a to je da tužitelj – na kojem je teret dokazivanja osnovanosti njegovog tužbenog zahtjeva – nije ponudio niti jedan dokaz kojim bi dokazao bilo koju od pretpostavki potrebnih za utvrđenje ugovorne odredbe ništetnom sukladno ZOO-u pa drži da je tužbu potrebno odbiti kao neosnovanu. U konkretnom slučaju radi se o proizvodu (kreditu) koji je tužitelju odobren od strane tuženika na njegov zahtjev. Dakle tužitelj je zatražio kredit, isti mu je odobren uz predočavanje uvjeta koje je on svjesno prihvatio i nije tražio da se mijenjaju. Ugovor jest sastavljen od strane banke, ali je sastavljen u dobroj vjeri, poštujući pozitivnopravne propise koji su u tom trenutku bili na snazi te je prije potpisivanja predočen i razjašnjen tužitelju. Također, tuženik upućuje na činjenicu da visina naknade od 1,35 % u odnosu na ukupan iznos kredita nikako ne bi mogla prouzročiti znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlih iz ugovora. Budući je tuženik definitivno prilikom sklapanja predmetnog ugovora postupao u dobroj vjeri te svojim postupanjem nije na štetu potrošača prouzročio znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, ne može se smatrati da su ispunjene nužne pretpostavke da bi se sporna odredba mogla utvrditi ništetnom pa bi onda posljedično izostalo i pravo tužitelja na restituciju. Ukoliko bi sud našao osnovanim tužbeni zahtjev tužitelja, tuženik ističe kako je tuženik prilikom sklapanja ugovora o kreditu postupao savjesno i u dobroj vjeri, zbog čega tužitelj nema pravo na zatezne kamate prije podnošenja tužbe. U skladu s navedenim je i pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda RH (1/04, 5. ožujka 2004.g.): „Ugovorne strane iz

ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva.“ Slijedom naprijed navedenoga, tuženik podnosi ovaj odgovor na tužbu i predlaže da se 9 tužbeni zahtjev u cijelosti odbije kao neosnovan uz obvezu tužitelja na podmirenje troškova postupka sa zakonskom zateznom kamatom po stopi određenoj člankom 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja na taj iznos teče od donošenja presude pa sve do isplate.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u Potvrdu banke o naplaćenoj naknadi od 24.10.2024. (list 7 spisa), presliku Ugovora o kreditu broj 209678 (list 8-13 spisa), obračun zatezne kamate (list 14-15 spisa), izvod iz sudske prakse (list 29-72, 86-90 spisa), Opće uvijete poslovanja sa građanima (list 73-73 spisa), te izveo dokaz saslušanjem tužitelja (list 94 spisa).

4. Cijeneći rezultate dokaznog postupka kako cjelokupnog, tako i svakog dokaza pojedinačno, a na osnovi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91., 91/92., 112/99., 117/03., 88/05., 84/08, 96/08., 123/08. i 57/11. - u daljnjem tekstu ZPP) sud je ocijenio konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovanim.

5. Među strankama je nesporno kako je između tuženika kao banke, te prednika tužitelja Volksbank d.d. kao korisnika kredita zaključen Ugovor o kreditu broj 209678 od 10.07.2008. temeljem kojeg je banka odobrila korisniku kredita iznos od 22.836,73 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB za devize važećim na dan isplate za kupnju vozila.

6. Redovna kamata na kredit iznosi od 5,30 % godišnje koja je promjenjiva kao u skladu sa odlukama kamatama i naknadama kreditora, efektivnu kamatnu stopu od 7,25% te interkalarnu kamatu koja se naplaćuje tijekom otplate kredita i sadržana je u anuitetima a obračunava se u visini redovne kamatne stope. Rok otplate kredita je 72 mjeseca

7. Čl. 6.1. Ugovora ugovorena je Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita jednokratno 1,35% od iznosa kredita, minimalno 500,00 kn, a naplaćuje se neposredno prije isplate kredita.

8. U čl. 6.2. ugovorena je naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva i to kao jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% na iznos glavnice uvećane za 20%.

9. Sporno je je li naprijed navedena odredba, Ugovora o kreditu, u dijelu kojima su ugovorena Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita ništetna, te ima li tužitelj pravo na povrat zahtijevanog novčanog iznosa plaćenog na ime navedene naknade. Sporno je li ovaj sud vezan utvrđenjima iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 04. srpnja 2013., koja je donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača te je li nastupila zastara potraživanja.

10. U svom logičnom i životnom iskazu kojeg sud u cijelosti prihvaća tužitelj je naveo kako je predmetni ugovor zaključio u poslovnici tuženika u Velikoj Gorici, a temeljem kojeg mu je odobren kredit u iznosu od cca 20.000,00 CHF za kupnju vozila. U cijelosti je otplatio predmetni kredit. U auto kući mu je ponuđen kredit u CHF kao najpovoljniji. Pročitao je ugovor prije potpisivanja, shvatio je odredbu o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno odlukama banke, kao i odredbi o ulaznoj naknadi. Nije mogao pregovarati o pojedinoj odredbi ugovora pa tako niti o spornoj odredbi o ulaznoj naknadi. Nitko mu nije tumačio pojedine odredbe ugovora kao niti javni bilježnik. To je bio unaprijed pripremljeni ugovor u koji su bili uneseni njegovi osobni podaci, iznos kredita, kamatna stopa, rok otplate, te odredba o

ulaznoj naknadi koja je bila ugovorena u postotku od iznosa kredita. Naknada je naplaćena od iznosa kredita, koliko se sjeća u visini od 1.500,00 kn. Nije bio upoznat sa odlukama i tarifama banke o načinu određivanja i visini te naknade. Vozilo je koristio isključivo u privatne svrhe. Nije bio vlasnik obrta niti tvrtke. Ne sjeća se da li se informirao o visini naknade. Plaćanje naknade je otegotna okolnost kao i svaki puta kada se diže kredit. Da li bi sklopio ugovor da mu je naknada objašnjena, ne može se izjasniti.

11. Prije svega valja reći da je tužitelj dokazao svojstvo potrošača. Naime, u odredbi čl. 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., u daljnjem tekstu: ZZP) određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Isto tako rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 18/2018 od 25. svibnja 2020. se također navodi: "Ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac), onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru, ali to nije od važnosti u ovoj pravnoj stvari jer tuženik niti ne ističe takav prigovor." Tužitelj osnovano upućuje i na presudu Suda Europske Unije, C-774/19 od 22. listopada 2020. u kojoj se odlučivalo o svojstvu tužitelja kao potrošača. U predmetnom postupku Vrhovni sud Republike Slovenije zatražio je prije konačne odluke odgovor na pitanje radi li se o potrošaču od Suda EU, i Sud EU je nakon razmatranja konkretnog slučaja zaključio da se radi o potrošaču, unatoč njegovim specifičnim znanjima i stručnosti.

12. Naime, zaključak predmetne presude je činjenica kako svojstvo potrošača proizlazi iz svrhe ugovora, a ne iz zvanja i specifičnih i stručnih znanja kojima raspolaže tužitelj fizička osoba. Sud EU presudom C-774/19 utvrdio sljedeće, po pojedinim paragrafima: paragraf 29. - Pojam potrošača tumači se u skladu s položajem fizičke osobe u ugovoru, u skladu s prirodom i svrhom ugovora, a ne u vezi sa subjektivnim položajem te osobe, pa onda svojstvo potrošača prije svega proizlazi iz vrste ugovorne transakcije. Paragraf 38. - Pojam potrošač definira se kao suprotnost pojmu gospodarski subjekt, objektivne je prirode i ne ovisi o stvarnom znanju i osobnoj informiranosti fizičke osobe. Paragrafi 39. i 40. - Prema sudskoj praksi Suda EU svojstvo potrošača ispituje se isključivo s obzirom na položaj u ugovoru, pa stoga znanje iz područja kojem pripada sklopljeni ugovor pojedinca ne lišava svojstva potrošača. Svojstvo potrošača, ima svaka fizička osoba u svakome ugovoru koji je s trgovcem sklopljen izvan njezine profesionalne djelatnosti ili poslovne aktivnosti! Kako tuženik na tu okolnost nije predložio izvođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega Ugovora o kreditu, tako sud navedeni prigovor ocjenjuje neosnovanim.

13. Sama činjenica da je tužitelj potrošač proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega logičnog i životnog iskaza tužitelja u kojem navodi da je kredit podigao u svrhu kupnje vozila, dok je iz samog ugovora vidljivo da mu je kredit i isplaćen za tu svrhu.

14. Nadalje iskazom tužitelja sud je sa sigurnošću utvrdio da je predmetni Ugovor o kreditu bio sa svim svojim odredbama unaprijed sastavljen od strane tuženika kao i da se u trenutku sklapanja Ugovora sa tužiteljem nije pojedinačno pregovarao ni o kakvoj naknadi za troškove obrade kredita niti mu je objašnjeno koliko bi ona iznosila.

15. U vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ZZP/03, koji se primjenjuje na konkretni odnos kao *lex specialis*.

Odredbom čl. 81. st. 1. ZZP/03 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog Ugovora trgovca. Nadalje, u st. 3. istog čl. propisano je da se činjenica o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog Ugovora ocjene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena Ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardu trgovca, dok je u st. 4. propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom Ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

16. Sukladno odredbi čl. 84. ZZP/03 je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu Ugovora i primjerenosti cijene poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu 6.1. kojom je određeno: „Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: jednokratno 1,35% od iznosa kredita, minimalno 500,00 kn, a naplaćuje se neposredno prije isplate kredita. U ugovoru međutim nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada, na što se ista odnosi, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine te naknade. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kredita koje reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati, niti o navedenoj naknadi.

17. Tuženik niti ne poriče činjenicu da s tužiteljem o spornim odredbama Ugovora nije pojedinačno pregovarao već drži da je tužitelj, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni Ugovor ili bilo koju njegovu odredbu imao mogućnost zatražiti zaposlenike tuženike za pojašnjenje tih odredbi, te ističe da su tužitelju sve informacije o pravima i obvezama iz Ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja Ugovora, te je u trenutku sklapanja Ugovora bio u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju.

18. Temeljem utvrđenih činjenica proizlazi da je odredba čl. 6.1. Ugovora kojom je određeno: „Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: jednokratno 1,35% od iznosa kredita, minimalno 500,00 kn, a naplaćuje se neposredno prije isplate kredita, sukladno točki 6. Općih uvjeta bila teško razumljive jer u trenutku sklapanja Ugovora tužitelj nije bio upoznat sa parametrima koje utječu na visinu naknade, a tuženik je kao jača strana u Ugovoru jednostrano donio odluku o plaćanju naknade, a da o tome sa tužiteljem nije pregovarao, pa se iste primjenom odredbe čl. 81. st. 1. ZZP/03 smatraju nepoštenima. Sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP/03 nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

19. Nadalje odredbom čl. 295. ZOO-a je propisano je da su Opći uvjeti Ugovora, ugovorne odredbe sastavljene za veći broj Ugovora koje je jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja Ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom Ugovoru), bilo da se na njih Ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene međugovarateljima u istom Ugovoru. Odredbom čl. 269. st. 1. propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju,

propuštanju ili trpljenju, a st. 2. istog čl. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva, dok je u čl. 270. ZOO-a propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, Ugovor je ništetan.

20. U svijetlu navedenih odredbi proizlazi da je predmetna ugovorna odredba neodređena jer Ugovor ne sadrži jasno definirane parametre o načinu određivanja i izračuna visine te naknade pa je iste ništetna u smislu odredbe čl. 270. ZOO-a.

21. Prihvaćanjem takvi ugovornih odredbi o kojoj stranke nisu unaprijed pregovarale, već je obveza rezultat prihvaćanja standardiziranog Ugovora, unaprijed sročnog i priređenog od strane banke, tužena je kao jača strana ugovornog odnosa postupila nepošteno, suprotno načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. i 5. ZOO-a što je uzrokovalo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja kao potrošača pa su iste odredbe ništetna i u smislu odredbe čl. 322. ZOO-a.

22. Odredbom čl. 323. ZOO-a propisano da je u slučaju ništetnosti Ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog Ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanja, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.

23. Nadalje, čl. 3. Direktive vijeća 93/13 EEZ od 05.04.2003. se jednako kao i u ZZP/03 definira pojam nepoštene ugovorne odredbe pri čemu se uz taj čl. 3. nalazi i prilog koji sadrži indikativan i netaksativni popis odredbi koje se mogu smatrati nepoštenim, a među njima je i neopozivo obvezivanje potrošača na odredbe s kojima nije imao stvarne mogućnosti upoznati se prije sklapanja Ugovora, a tužiteljica ovdje nije imala stvarne mogućnosti s obzirom da joj nije bilo objašnjeno na koji točno način će se utvrditi visina ulazne i izlazne naknade, a tuženik je tužitelju u konkretnom slučaju naplatio jednu i drugu naknadu.

24. Dakle, u situaciji kada se o utuženoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo jer je odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, već je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visinu naknade, time je tuženik postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a time je i prouzrokovana značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a zbog čega se predmetna odredba Ugovora o kreditu čl. 6.1 imaj smatrati nepoštenom, te slijedom toga i ništetnom, slijedom čega je odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom I.

25. Obzirom je iz potvrde tuženika od 24.10.2024. (list 7 spisa) proizlazi da je dana 12.07.2007. naplaćena tužitelju administrativna naknada za obradu kredita od 1.358,07 kn, pa je radi svega navedenog sud tužitelju na ime plaćene naknade za obradu kredita dosudio iznos od 180,25 EUR sa zateznom kamatom od 01.06.2025. kao kasnijeg datuma od datuma plaćanja do isplate, kao i uglaničenu zateznu kamatu od 307,50, a čiju visinu je sud utvrdio iz dostavljenog obračuna kamata kao vjerodostojne isprave iz koje je vidljiva visina naknade, broj dana zakašnjenja i stopa po kojoj je kamata obračunata od dana plaćanja tj. 12.07.2007. do dana obračuna tj. 31.05.2025. jer je takva jednostrano određena ugovorna odredbe protivne načelu savjesnosti i poštenja, pa je sud tužitelju dosudio navedene iznose temeljem odredbi čl. 323. st. 1. i čl. 1111. st. 1. ZOO-a, slijedom čega je odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom II i III.

26. Stopa zatezne kamate na dosuđeni iznos glavnice od 164,77 EUR utvrđena je sukladno čl. 29. st. 2. Zakona o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN br.114/22) i Uredbi o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN br. 156/22).

27. U odnosu na prigovor zastare, valja istaći da je isti u cijelosti neosnovan, jer je člankom 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti članka 2. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude, pa je prigovor zastare u cijelosti neosnovan.

28. Budući da je u sporu tužitelj uspio u cijelosti to, to je tuženik u smislu čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a u obvezi naknaditi tužitelju cjelokupni parnični trošak i to: za sastav tužbe 100,00 EUR, za sastav podneska pod 23.09.2025, 100,00 EUR, za pristup na ročište 17.04.2026. 100,00 EUR, ukupno 300,00 EUR uvećano za 25% PDV-a od 75,00 EUR, a na osnovi Tbr. 7., Tbr. 8., Tbr. 9. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN br. 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15), te trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 26,54 EUR i presudu u iznosu od 26,54 EUR, a sukladno Zakona o sudskim pristojbama. (NN br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 i 157/13, 110/15 i 118/18, u daljnjem tekstu: ZSP).

29. Visinu troškova zastupanja sud je dosudio imajući u vidu vrijednost predmeta spora i vrijednosti boda Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika prema tužbenom zahtjevu iz tužbe, a koji se odnosi na isplatu u iznosu od u visini od 180,25 EUR i 307,50 EUR.

30. Naime Zahtjev na utvrđenje da je ništetna odredba ugovora o tzv. ulaznoj i izlaznoj naknadi u konkretnom slučaju predstavlja samo zahtjev da se u izreku presude unese odluka o pravnom pitanju o kojem ovisi osnovanost zahtjeva za isplatu (čl. 187. st. 3. ZPP), a o kojem bi sud ionako prejudicijalno morao odlučiti. U biti radi se o deklaratornom preambulu, koji je nužna logična pretpostavka kondemnatorne presude (neovisno o tome nalazi li se u izreci ili u obrazloženju), pa se vrijednost predmeta spora mjerodavan za odluku o trošku prosuđuje prema istaknutom kondemnatornom zahtjevu za isplatu svote od 613,27 EUR.

31. Prema tome, deklaratorni zahtjev u točki I. tužbe, koji je postavljen uz kondemnatorni zahtjev, ne uzima se u obzir prilikom obračuna vrijednosti predmeta spora (radi se o ustaljenom shvaćanju VSRH, npr. Rev-1927/17 od 18. siječnja 2022. Revt-156/13 od 7. svibnja 2014., Revr- 475/08 od 27. listopada 2008., Revr-774/05 od 13. prosinca 2005., Revr- 220/04 od 15. rujna 2004. i dr.). Napominje se da se tu ne radi o situaciji u kojoj je naznačeni VPS suviše visoko ili nisko naznačen, na što bi sud po službenoj dužnosti ili po prigovoru protivne strane trebao najkasnije na pripremnom ročištu rješenjem utvrditi u smislu čl. 40. st. 3. ZPP-a, već da se naznačeni VPS za deklaratorni (preambul) uz kondemnatorni zahtjev ne uzima u obzir prilikom obračuna troškova.

32. Tužitelju je trošak parničnog postupka dosuđen u ukupnom iznosu od 428,08 EUR, dok je tuženik zbog gubitka spora odbijen sa zahtjevom za naknadu parničnog troška, pa je stoga u pogledu parničnog troška stranaka sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom III i IV.

33. O zateznim kamatama na trošak parničnog postupka tužitelja odlučeno je na osnovi odredbe čl. 27. st. 3. Ovršnog zakona (NN br. 57/96., 29/99., 194/05. i

88/05.) i čl. 29. st. 2. Zakon o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN 114/22) i Uredbi o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22), a počev od donošenja ove presude, tj. dana 18. lipnja 2026. do isplate.

U Zagrebu, 18. lipnja 2026.

Sudac:
Blaženka Butigan Matić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi pisano u četiri istovjetna primjerka putem ovog suda Županijskom sudu.

DNA:

1. pun. tužitelja uz rješenje o sudskoj pristojbi za presudu-26,54 EUR
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30889-9d835**

Kontrolni broj: **0542a-d4f78-0417c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.